
TÜRKİYE'NİN ORTA ASYA'YA BAKIŞI, ÖZBEKİSTAN'LA BİRLİKTE DAHA FARKLI ANLAM TAŞIYACAKTIR

-

22.11.2016

Star, 21 Kasım 2016 (Sevil Nuriyeva)

27 yıllık İslam Kerimov yönetimindeki Özbekistan ile Türkiye'nin ikili ilişkilerinin pek sıcak olmadığı sır değildi. Bunun farklı objektif ve siyasi gerçeklere dayanan nedenleri söz konusu idi.

Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bölge üzerindeki saygınlığı ise, Özbekistan'ın komşuları olan Rusya ve İran için ne anlama geldiğine de dikkatle bakmamız gerekli.

Orta Asya, Türkiye için derin, manevi, tarihsel, dini ve etnik bağlar anlamında olağanüstü değerlidir.

Hiç kuşkusuz, tarihin derinliklerinden gelen ve halen mevcut olan bazı kırılganlıklar da mazide kalmamıştı.

Özbekistan; Orta Asya'nın mihenk taşlarından biri ve belki de birincisi hiç kuşkusuz!

Orta Asya ile ilişkilerin siyasi karakter taşımasında Özbekistan, hareket verici bir ülke.

Özbekistansız bu coğrafyadaki geniş bağın, jeostratejik boyuta geçmesi kolay gözükmemekte!

Tabii ki İslam Kerimov döneminde, bu ilişkilerin biraz da bu denli soğuk rüzgârlarla dizayn edilmesi, rejim tehdidi kaygısı dikkate alınarak gerçekleşti.

Erdoğanla birlikte yeni Türkiye kavramı, Rusya ve İran etkisini de göz önünde bulundurursak,

Özbekistan yönetimi için tehdit oluşturmaktaydı. Nedeni basit. Yeni Türkiye etkisi giderek tüm coğrafyaya olumlu etki ve halklar nezdinde ise beklentileri artırmaktaydı.

Zaten Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı halkların sevgisi, diğer yönetimler üzerinde tedirginlik nedeni olarak görüldü.

Özbekistanın yeni lideri Şevket Mirziyoyev ise, Rusyanın adamı olarak tanımlanmakta. Lakin Erdoğan ve Türkiye'ye, sıcak bir bakış açısı olduğu gerçeği de söz konusudur.

Şimdi aradan bunca yıl geçtikten sonra Erdoğanın Özbekistan ziyaretine, içerisinde bulunduğumuz gelişmeler perspektifinden bakıldığında, derin mesajlar içermekte!

Peki bu yeni ortam, yeni Özbekistan yönetimi için kolay geçilen bir etap olabilecek mi?

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve beraberindeki heyete bakıldığında, Özbekistana verilen önemin içeriğini görebiliyoruz.

İşte Erdoğan Özbekistanla aradaki soğuk rüzgârları, bu denli sıcak bir bakış açısıyla aşabileceğini hedefledi.

Ziyareti sırasında büyük hakanlardan Emir Timurlenkin mezarını ziyaret etmesi, sanki tarihin derinliğinden gelen küskünlüğün ortadan kaldırılmasına yönelik idi. Timurlenkin torunu Uluğ Beyin döneminde yaptırılan, Orta Asya Türklüğünün muhteşem mimari abidesi olan Registan Meydanını gezmesi, 3 büyük medrese'yi ziyaret etmesi ve elbette büyük İslam âlimi İmam-ı Mâtürîdînin kabrini ziyaret etmesi, derin mesajlar içermekte idi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve beraberindeki Türkiye heyetinin, ziyaret edilen kabirler ve Registan meydanı önünde çekilmiş fotoğrafları, esasında başlı başına analiz edilmesi gereken görüntülerdir. Bu sıradan bir olay değildir!

Tekrar ediyorum; Özbekistan, Türkiye için derin anlam taşımakta ve gelecekteki Orta Asyaya yönelik adımları için, anahtar rolünü taşımakta. Özbekistanla aramızdaki rüzgârların sıcak frekansa geçmesi için, bu ziyaret hayati idi. Lakin bu derinliği oluşturmak, Rusya ve İran gerçeklerini dikkate alarak siyaset üretmek, kaçınılmaz gerçeğimizdir!

Ve nihayet Kazakistan lideri Nazarbayev, Orta Asya Türklüğü için aksakal olarak tanımlanmakta. Bu büyük devlet adamının birikiminden, Özbekistanla ilişkilerin derinleşmesinde istifade edilirse, anlamlı ve kayda değer bir sonuç alınma olasılığı çok yüksek olacaktır.

Kaynak/Source: